

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ข้อ ๑. คำถาม

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มีวัตถุประสงค์ให้ส่วนราชการบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ในเรื่องใดบ้าง

คำตอบ

การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มีดังต่อไปนี้

๑. เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
๒. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
๓. มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
๔. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
๕. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
๖. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ
๗. มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

ที่มาของคำตอบ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๒. คำถาม

“การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ” มีความหมายว่าอย่างไร และต้องปฏิบัติอย่างไร

คำตอบ

การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ หมายถึง การบริหารงานมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับภารกิจและวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นไว้สำหรับงานนั้นๆ โดยผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมีความคุ้มค่ากับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถกำหนดตัวชี้วัดผลการทำงานได้อย่างชัดเจน

การปฏิบัติของส่วนราชการต้องสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของภารกิจที่กระทำได้อย่างชัดเจน โดยต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ในการจัดทำภารกิจต่างๆ ของส่วนราชการต้องมีแผนปฏิบัติงานล่วงหน้าก่อนลงมือดำเนินการ
๒. แผนปฏิบัติงานต้องมีรายละเอียดที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้งบประมาณของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ

๓. ต้องมีระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานนั้น
๔. ในกรณีที่มีผลกระทบต่อประชาชน ส่วนราชการต้องแก้ไขหรือบรรเทาผลกระทบ หรือเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม

ที่มาของคำตอบ

หนังสือความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารราชการแนวใหม่ ของ ดร. ทศพร ศิริสัมพันธ์ สำนักงาน ก.พ.ร.

ข้อ ๓. คำถาม

KPI คืออะไร และมีประเภทอะไรบ้าง

คำตอบ

KPI (Key Performance Indicators : KPIs) เป็นดัชนีหรือหน่วยวัดความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่กำหนดขึ้น โดยเป็นหน่วยวัดที่แสดงผลสัมฤทธิ์ของงาน และสามารถแยกแยะความแตกต่างของผลการปฏิบัติงานได้ โดยมีประเภทตัวชี้วัด ดังนี้

๑. ด้านคุณภาพ (Quality) เช่น ข้อร้องเรียน คำชม ความพึงพอใจ
๒. ด้านปริมาณ (Quantity) เช่น หน่วย/วัน จำนวนหน่วยที่ผลิต ปริมาณการให้บริการ จำนวนโครงการที่สำเร็จ จำนวนชิ้นงานที่ผลิตได้
๓. ด้านกำหนดเวลา (Timeliness). เช่น ตารางการทำงานสำเร็จตามแผน ส่งงานตามกำหนดการงานเสร็จภายใน Cycle Time งานเสร็จตามวันครบกำหนด
๔. ด้านความคุ้มค่าของต้นทุน. (Cost-Effectiveness). เช่น จำนวนเงินที่ใช้จ่าย ร้อยละของงบประมาณที่สามารถเบิกจ่ายได้ตามเวลาที่กำหนด จำนวนคำแนะนำที่มีการปฏิบัติตาม

ที่มาของคำตอบ

เอกสารประกอบการบรรยาย “ฝึกปฏิบัติการจัดทำตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย” ของสำนักงาน ก.พ.ร.

ข้อ ๔. คำถาม

สิ่งที่ต้องพิจารณาเมื่อมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ควรพิจารณาอะไรบ้าง

คำตอบ

สิ่งที่ต้องพิจารณาเมื่อกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย มีดังนี้

๑. พิจารณาวัตถุประสงค์ : งานนี้ทำไปเพื่ออะไร
๒. กำหนดตัวชี้วัด : จะวัดความสำเร็จของงานได้อย่างไร
(ระบุหน่วยที่จะใช้วัด เช่น จำนวน ร้อยละ ระยะเวลาที่แล้วเสร็จ ฯลฯ)
๓. กำหนดค่าเป้าหมาย : ค่าเป้าหมายของความสำเร็จในแต่ละระดับคืออะไร
(ระบุค่าเป้าหมาย ณ ระดับต่างๆ)

๔. กำหนดน้ำหนัก : ตัวชี้วัดนี้มีน้ำหนักความสำคัญเพียงใดเมื่อเทียบกับตัวชี้วัดอื่น

๕. วัดผลสำเร็จ : จะวัดหรือเก็บข้อมูลด้านใด เมื่อใด และจากแหล่งไหน หรือจะอ้างอิงวิธีการประเมินอย่างไร

ที่มาของคำตอบ
เอกสารประกอบการบรรยาย “ฝึกปฏิบัติการจัดทำตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย” ของสำนักงาน ก.พ.ร.

ข้อ ๕. คำถาม

ในการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ควรต้องพึงระวังในเรื่องอะไรบ้าง

คำตอบ

ข้อพึงระวังในการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย คือ **SMART**

S (Specific)	เจาะจง	มีความเจาะจงว่าต้องการทำอะไร และผลลัพธ์ที่ต้องการคืออะไร
M (Measurable)	วัดได้	ต้องวัดผลที่เกิดขึ้นได้ ไม่เป็นภาระ ตัวชี้วัดไม่มากเกินไป สะดวกในการจัดเก็บข้อมูล
A (Agreed Upon)	เห็นชอบ	ต้องได้รับการเห็นชอบซึ่งกันและกันระหว่างผู้ได้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชา
R (Realistic)	เป็นจริงได้	ต้องท้าทาย สามารถทำสำเร็จได้ และนำไปสู่การพัฒนาผลการปฏิบัติงาน
T (Time Bound)	ภายใต้กรอบเวลาที่เหมาะสม	มีระยะเวลาในการทำงานที่เหมาะสม ไม่สั้นไม่ยาวเกินไป

ที่มาของคำตอบ

เอกสารประกอบการบรรยาย “ฝึกปฏิบัติการจัดทำตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย” ของสำนักงาน ก.พ.ร.

ข้อ ๖. คำถาม

วัตถุประสงค์ของเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) คืออะไร

คำตอบ

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นกรอบแนวคิดในการบริหารจัดการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาการบริหารราชการ เพื่อให้องค์การภาครัฐมีกระบวนการทำงาน และผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลดียิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของภาครัฐให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖
๒. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานสู่ระดับมาตรฐานสากล

๓. เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการประเมินตนเอง และเป็นบรรทัดฐานการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ

ที่มาของคำตอบ

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๗. คำถาม

ลักษณะสำคัญของเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มีลักษณะสำคัญอย่างไร

คำตอบ

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย ข้อคำถามต่างๆ ที่มุ่งเน้นการประเมินแต่ไม่ใช่รายการตรวจสอบ ซึ่งมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

๑. เกณฑ์มุ่งเน้นผลลัพธ์ เกณฑ์มุ่งเน้นให้ส่วนราชการปฏิบัติราชการให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๒. เกณฑ์สามารถปรับใช้ได้ตามภารกิจของหน่วยงาน โดยนำไปประยุกต์ใช้ได้ตาม “ลักษณะสำคัญขององค์การ” สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามยุทธศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนสามารถเลือกใช้เครื่องมือเทคนิคต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม

๓. เกณฑ์สนับสนุนมุมมองเชิงระบบเพื่อให้เป้าประสงค์สอดคล้องไปในทางเดียวกัน ทำให้มั่นใจว่าส่วนราชการมีความมุ่งหมายที่แน่ชัด และเป็นที่รับรู้ทั่วทั้งองค์การ

๔. เกณฑ์สนับสนุนการตรวจประเมินที่เน้นเป้าประสงค์. โดยช่วยให้ส่วนราชการทราบภาพคร่าวๆ ของจุดแข็งและโอกาสของการพัฒนา

ที่มาของคำตอบ

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๘. คำถาม

โครงสร้างของเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ประกอบด้วยอะไรบ้าง

คำตอบ

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มีโครงสร้างคำถาม ประกอบด้วยหัวข้อ ดังนี้

๑. ลักษณะสำคัญขององค์การ กำหนดให้อธิบายสภาพแวดล้อมของส่วนราชการ และความสัมพันธ์ที่สำคัญกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่วนราชการอื่น และประชาชนโดยรวม

๒. หัวข้อที่เกี่ยวกับกระบวนการ โดยให้อธิบายกระบวนการในการบริหารงานของส่วนราชการ ซึ่งมี ๖ หมวด ดังนี้

- ๑) หมวด ๑ การนำองค์การ
- ๒) หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์
- ๓) หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ๔) หมวด ๔ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้
- ๕) หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร
- ๖) หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ
๓. หัวข้อที่เกี่ยวกับผลลัพธ์. โดยมี. หมวด.๗. ผลลัพธ์การดำเนินการ. ซึ่งกำหนดให้รายงานผลลัพธ์

ของการดำเนินการของส่วนราชการ

ที่มาของคำตอบ

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๙. คำถาม

ความสัมพันธ์ของเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มีลักษณะอย่างไร

คำตอบ

จากภาพเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ๗ หมวด ที่มีความเชื่อมโยงในเชิงระบบ

ลูกศรแนวนอนตรงกลางของภาพ แสดงความเชื่อมโยงที่สำคัญอย่างยิ่งระหว่าง “กลุ่มการนำองค์การ” (หมวด ๑ ๒ และ ๓) และ “กลุ่มผลลัพธ์” (หมวด ๕ ๖ และ ๗) และความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างกลุ่มทั้งสอง

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ มีความสัมพันธ์ของกลุ่มต่างๆ ซึ่งสามารถแบ่งตามลักษณะการปฏิบัติการเป็นกลุ่มย่อย ดังนี้

(๑) **ลักษณะสำคัญขององค์การ** ป่งบอกถึงบริบทและอธิบายวิธีการปฏิบัติการของส่วนราชการ สภาพแวดล้อม การดำเนินการ ความสัมพันธ์ที่สำคัญในการปฏิบัติการและความท้าทายเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นแนวทางที่ครอบคลุมระบบการจัดการผลการดำเนินการโดยรวม ลูกศรทิศทางเดียวจากหมวดการนำองค์การ ไปยังลักษณะสำคัญขององค์การแสดงว่าการเปลี่ยนแปลงสำคัญของลักษณะสำคัญขององค์การต้องเกิดจากหมวดการนำองค์การ

(๒) **กลุ่มการนำองค์การ (การนำองค์การ การวางแผนยุทธศาสตร์ และการมุ่งเน้นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)** เน้นให้เห็นความสำคัญว่าการนำองค์การต้องมุ่งเน้นที่ยุทธศาสตร์ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยผู้บริหารของส่วนราชการต้องกำหนดทิศทางของส่วนราชการ และสร้างความยั่งยืน จากภาพ จะเห็นว่าทั้ง ๓ หมวดนี้ มีลูกศร ๒ ข้าง ซึ่งแสดงว่า ทั้ง ๓ หมวดนี้ ต้องมีการปฏิสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอยู่ตลอดเวลา

(๓) **กลุ่มผลลัพธ์ (การมุ่งเน้นบุคลากร การมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการ และผลลัพธ์การดำเนินการ)** ประกอบด้วยกระบวนการที่มุ่งเน้นบุคลากร กระบวนการปฏิบัติการที่สำคัญ และผลลัพธ์การดำเนินการ

(๔) **พื้นฐานของระบบ (การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้)** มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้ส่วนราชการมีการจัดการที่มีประสิทธิผลและมีการปรับปรุงผลการดำเนินการและความสามารถในการแข่งขัน โดยระบบที่ใช้ข้อมูลจริงและใช้ความรู้เป็นแรงผลักดัน จากภาพ จะเห็นว่ามีลูกศร ๒ ข้างเชื่อมโยงกับหมวด ๑ การนำองค์การ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารของส่วนราชการจำเป็นต้องมีข้อมูลจริง เพื่อใช้ในการตัดสินใจ ส่วนลูกศร ๒ ข้างที่เชื่อมโยงกับหมวด ๓ ผลลัพธ์การดำเนินการ แสดงให้เห็นว่าต้องมีการวัด การวิเคราะห์ เพื่อให้สามารถรายงานผลลัพธ์การดำเนินการของส่วนราชการ นอกจากนี้ ยังมีลูกศรใหญ่ที่เชื่อมโยงระหว่างหมวด ๔ กับหมวดอื่นๆ ทุกหมวด แสดงให้เห็นว่าในการบริหารจัดการนั้น ต้องมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา

ที่มาของคำตอบ

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๐. คำถาม

ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินกระบวนการ (หมวด ๑ - หมวด ๖) ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มีอะไรบ้าง

คำตอบ

การประเมินกระบวนการ (หมวด ๑ - หมวด ๖) มีปัจจัย ๔ ด้านของกระบวนการ (ADLI) ดังนี้

๑. A.(Approach). “แนวทาง”. หมายถึง.

- วิธีการที่ใช้เพื่อให้บรรลุผลตามกระบวนการ
- ความเหมาะสมของวิธีการที่ใช้เพื่อตอบสนองข้อกำหนดของหัวข้อต่างๆ ภายใต้สภาพแวดล้อมการปฏิบัติของส่วนราชการ
- ความมีประสิทธิภาพของการใช้วิธีการเหล่านั้น
- ระดับของการที่แนวทางนั้นถูกนำไปใช้ซ้ำได้ และบนพื้นฐานของการใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่เชื่อถือได้ (ซึ่งหมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นระบบ)

๒. D.(Deployment). “การถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติ”. หมายถึง.ความครอบคลุมและทั่วถึงของ

- การใช้แนวทางเพื่อตอบสนองข้อกำหนดของหัวข้อต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและสำคัญต่อส่วนราชการ
- การใช้แนวทางอย่างคงเส้นคงวา
- การใช้แนวทางในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. L.(Learning). “การเรียนรู้”. หมายถึง.

- การปรับปรุงแนวทางให้ดีขึ้น ผ่านวงรอบของการประเมินและการปรับปรุง
- การกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวทางอย่างก้าวกระโดด โดยการใช้นวัตกรรม
- การแบ่งปันความรู้ที่ได้จากการปรับปรุงที่ดีขึ้นและนวัตกรรมกับหน่วยงานและกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องภายในส่วนราชการ

๔. I.(Integration). “การบูรณาการ”. หมายถึง.ความครอบคลุมและทั่วถึงของ

- แนวทางที่ใช้สอดคล้องกับความต้องการของส่วนราชการตามที่ระบุไว้ในลักษณะสำคัญขององค์การและข้อกำหนดของหัวข้อต่างๆ ในหมวด ๑ ถึงหมวด ๖
- การใช้ตัววัด สารสนเทศ และระบบการปรับปรุงที่ช่วยเสริมซึ่งกันและกันทั้งระหว่างกระบวนการ และหน่วยงานต่างๆ ของส่วนราชการ
- แผนงาน กระบวนการ ผลลัพธ์ การวิเคราะห์ การเรียนรู้ และการปฏิบัติ มีความสอดคล้องกลมกลืนกันในทุกระบวนการและทุกหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ระดับองค์การ

ที่มาของคำตอบ

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๑. คำถาม

ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินกระบวนการ (หมวด ๗) ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มีอะไรบ้าง

คำตอบ

ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินผลลัพธ์ (หมวด ๗) มี ๔ ปัจจัย ได้แก่

๑. Le.(Level). “ระดับ” หมายถึง

- ระดับของผลการดำเนินการในปัจจุบัน โดยใช้มาตรการวัดที่สื่อถึงความหมายที่มีนัยสำคัญ

๒. I.(Trend) “แนวโน้ม” หมายถึง

- อัตราของการปรับปรุงผลการดำเนินการ หรือผลการดำเนินการที่ต่อเนื่อง (เช่น ความลาดชันของจุดที่แสดงข้อมูลบนแกนของเวลา)
- ความครอบคลุมของผลการดำเนินการ (เช่น ความครอบคลุมของการถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติ และการแบ่งปันบทเรียนอย่างกว้างขวาง)

๓. C.(Comparisons) “การเปรียบเทียบ” หมายถึง

- ผลการดำเนินการของส่วนราชการ โดยเทียบกับข้อมูลเชิงเปรียบเทียบที่เหมาะสม เช่น เปรียบเทียบกับส่วนราชการหรือองค์การอื่นที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน
- ผลการดำเนินการของส่วนราชการเมื่อเทียบกับค่าเทียบเคียง หรือกับองค์การชั้นนำ

๔. I.(Integration) “การบูรณาการ” หมายถึง

- ตัววัดต่างๆ (จำแนกประเภท) ด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลผลิตและบริการ กระบวนการและแผนปฏิบัติการที่สำคัญตามที่ระบุไว้ในลักษณะสำคัญขององค์การและหัวข้อที่อยู่ในหมวดกระบวนการ (ในหมวด ๑ ถึงหมวด ๖)
- ผลลัพธ์รวมถึงตัวชี้วัดที่เชื่อถือได้สำหรับผลการดำเนินการที่เชื่อถือได้
- ผลลัพธ์มีความสอดคล้องกลมกลืนกันในทุกกระบวนการและหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ของส่วนราชการ

ที่มาของคำตอบ

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๒. คำถาม

ลักษณะสำคัญขององค์การ ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) คืออะไร

คำตอบ

ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ.(PMQA).ลักษณะสำคัญขององค์การ.คือ.ภาพรวมของส่วนราชการ สิ่งที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อวิธีการดำเนินงานและความท้าทายสำคัญที่ส่วนราชการเผชิญอยู่

ซึ่งเป็นการอธิบายถึงสภาพแวดล้อมการดำเนินงานของส่วนราชการ และความสัมพันธ์ที่สำคัญกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่วนราชการอื่นและประชาชนโดยรวม โดยมีหัวข้อ ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมของส่วนราชการ

- พันธกิจหรือหน้าที่ตามกฎหมาย
- วิสัยทัศน์และค่านิยม
- ลักษณะโดยรวมของบุคลากร
- สินทรัพย์
- กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ
- โครงสร้างองค์การ
- ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ส่วนราชการหรือองค์การที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการหรือส่งมอบงานต่อกัน

๒. สภาพแวดล้อมด้านการแข่งขัน

- สภาพแวดล้อมด้านการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศ
- การเปลี่ยนแปลงด้านการแข่งขัน
- แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

๓. บริบทเชิงยุทธศาสตร์

๔. ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ

ที่มาของคำตอบ

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๓ คำถาม

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ มีสาระสำคัญอย่างไร มีผลใช้บังคับเมื่อใด

คำตอบ

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมายกลางที่กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตให้มีความชัดเจน รวมทั้งจัดศูนย์บริการร่วมเพื่อรับคำขอ และศูนย์รับคำขออนุญาต ณ จุดเดียว เพื่อให้การบริการและข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการขออนุญาต ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนตามหลักของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๒ ตอนที่ ๔ ก ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ โดยที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น จึงมีผลใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ที่มาของคำตอบ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ และพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๒

ข้อ ๑๔ คำถาม

ขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ มีอย่างไรบ้าง

คำตอบ

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกับการให้บริการของหน่วยงานของรัฐกับประชาชน โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐได้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการอื่นใดของรัฐ ที่มีภารกิจเกี่ยวกับการพิจารณาการออกใบอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตร และการให้อาชญาบัตร ตามกำหนดหรือกฎ หน่วยงานของรัฐนั้นโดยผู้อนุญาตตามกฎหมายจะต้องดำเนินการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนทุกงานบริการ ยกเว้นแต่เรื่องดังต่อไปนี้ไม่อยู่ในบังคับของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่

๑. รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี
๒. การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์
๓. การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
๔. การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. การอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารด้านยุทธการ รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมยุทธภัณฑ์ และกฎหมายว่าด้วยโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน
๖. การดำเนินกิจการใดหรือกับหน่วยงานใดที่ได้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ที่มาของคำตอบ

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๓ มาตรา ๔ และมาตรา ๕

ข้อ ๑๕ คำถาม

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ กำหนดหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขอ อย่างไร

คำตอบ

หน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขอตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ มีดังนี้

๑. กรณีคำขอไม่ถูกต้องหรือยังขาดเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดตามที่ระบุในคู่มือสำหรับประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบในทันที เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน กรณีผู้ยื่นคำขอไม่สามารถแก้ไขหรือยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วนได้ในขณะนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการบันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่จะต้องยื่นเพิ่มเติม และกำหนดระยะเวลาที่ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเพิ่มเติมไว้ พร้อมทั้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอลงนามในบันทึกนั้น โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องมอบสำเนาบันทึกดังกล่าวให้ผู้ยื่นคำขอ เพื่อผู้ยื่นคำขอเก็บไว้เป็นหลักฐาน
๒. กรณีคำขอถูกต้องและแนบเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วนตามที่ระบุในคู่มือสำหรับประชาชน หรือผู้ยื่นคำขอได้มีการแก้ไขตามข้อ ๑ เรียบแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้อนุญาตดำเนินการตามคำขอให้แล้วเสร็จตามขั้นตอนและระยะเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะเรียกเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมอื่นมิได้ หรือจะปฏิเสธการพิจารณาคำขอโดยเหตุแห่งความไม่สมบูรณ์ของคำขอหรือความไม่ครบถ้วนของเอกสารหรือหลักฐานไม่ได้
๓. กรณีผู้ยื่นคำขอไม่ขอแก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือไม่ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แจ้งตามข้อ ๑ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการคืนคำขอ พร้อมทั้งแจ้งเป็นหนังสือถึงเหตุแห่งการคืนคำขอให้ผู้ขออนุญาตทราบ ทั้งนี้ ผู้ยื่นคำขอมีสติที่จะยื่นอุทธรณ์การแจ้งของพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ แต่ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องยื่นคำขอใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ยื่นคำขอจะต้องยื่นคำขอนั้นใหม่ในระยะเวลาดังกล่าว

ที่มาของคำตอบ

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๘
มาตรา ๙

ข้อ ๑๖ คำถาม

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ กำหนดการกำกับและการรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ อย่างไร

คำตอบ

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ กำหนดการกำกับและการรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนี้

๑. การกำกับการดำเนินการของผู้อนุญาตให้เป็นไปตามคู่มือสำหรับประชาชน เมื่อผู้ยื่นคำขอได้ยื่นคำขอที่มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับคำขอแล้ว ผู้อนุญาตจะต้องดำเนินการพิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่คู่มือสำหรับประชาชนกำหนดไว้ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน ๗ วันนับแต่วันที่พิจารณาแล้วเสร็จ แต่หากผู้อนุญาตดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนแล้ว ผู้อนุญาตจะต้องดำเนินการแจ้งให้ผู้ยื่นขออนุญาตทราบเป็นหนังสือถึงเหตุแห่งความล่าช้าทุก ๗ วัน จนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ พร้อมทั้งส่งสำเนาการแจ้งดังกล่าวให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบทุกครั้ง ทั้งนี้ หากคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเห็นว่าความล่าช้านั้นเกินสมควรแก่เหตุ หรือเกิดจากการขาดประสิทธิภาพ

ในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของผู้อนุญาต ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีโดยมีข้อเสนอแนะให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงงานหรือระบบปฏิบัติราชการของหน่วยงานนั้นก็ได้

๒. ความรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการรับคำขอ เมื่อผู้ยื่นคำขอได้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขอ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบคำขอว่าเป็นคำขอที่ครบถ้วนถูกต้องตามข้อ ๑ แล้วแต่ปรากฏว่าในระหว่างการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า คำขออนุญาตนั้นไม่สมบูรณ์หรือเอกสารประกอบคำขออนุญาตไม่ครบถ้วนโดยเกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่ จนทำให้ผู้อนุญาตไม่อาจอนุญาตได้ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควร และมีหน้าที่ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินคดีกับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว
๓. หากผู้อนุญาตดำเนินการพิจารณาแล้วเสร็จตามคู่มือสำหรับประชาชนแล้วไม่แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน ๗ วัน หรือหากผู้อนุญาตดำเนินการพิจารณาไม่แล้วเสร็จตามคู่มือสำหรับประชาชนแล้วไม่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตทราบถึงสาเหตุแห่งความล่าช้าทุก ๗ วัน และสำเนาส่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบทุกครั้งตามข้อ ๑ ให้ถือว่าผู้อนุญาตกระทำการหรือละเว้นกระทำการเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น เว้นแต่จะเป็นเหตุสุดวิสัย

ที่มาของคำตอบ

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๘ วรรคสามและมาตรา ๑๐

ข้อ ๑๗ คำถาม

ที่มาของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

คำตอบ

เนื่องด้วยมีกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตจำนวนมาก กำหนดให้การประกอบกิจการของประชาชนต้องผ่านการอนุมัติ การอนุญาต การออกใบอนุญาต การขึ้นทะเบียน และการแจ้ง ในการขออนุญาตดำเนินการต่างๆ จะต้องติดต่อกับส่วนราชการหลายแห่ง อีกทั้งกฎหมายบางฉบับไม่ได้กำหนดระยะเวลาเอกสารหลักฐานที่จำเป็นรวมถึงขั้นตอนในการพิจารณาไว้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดความคลุมเครือ ไม่ชัดเจนอันเป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนอย่างมากและเป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศ ในเวทีการค้าโลก คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย นายกรัฐมนตรีได้นำร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธย เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ และมีประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘

(พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

ข้อ ๑๘ คำถาม

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

คำตอบ

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตของหน่วยงานภาครัฐให้ชัดเจน รวมทั้งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการขออนุญาตให้มากยิ่งขึ้น โดยมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

- กำหนดให้ผู้อนุญาตต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน
- กำหนดหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขอ
- กำหนดผลในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำขอ หรือไม่ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบหรือตามที่ปรากฏในบันทึก
- กำหนดผลในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจัดทำคำขอถูกต้อง หรือได้ดำเนินการตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่แนะนำหรือตามที่ปรากฏในบันทึกแล้ว
- กำหนดให้ผู้อนุญาตต้องพิจารณาอนุญาตให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน และแจ้งผลการพิจารณาต่อผู้ยื่นคำขออนุญาต รวมถึงผลกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

(มาตรา ๗, ๘, ๙, ๑๐)

ข้อ ๑๙ คำถาม

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับเมื่อไร

คำตอบ

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมายกลางที่กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตให้มีความชัดเจน ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนตามหลักของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๒ ตอนที่ ๔ ก เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ (มาตรา ๒)

ข้อ ๒๐ คำถาม

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มิให้ใช้บังคับแก่การดำเนินกิจการใดหรือกับหน่วยงานใด

คำตอบ

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีข้อยกเว้นมิให้ใช้บังคับแก่

- (๑) รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี
- (๒) การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์
- (๓) การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- (๔) การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๕) การอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารด้านยุทธการ รวมทั้งตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมยุทธภัณฑ์ และกฎหมายว่าด้วยโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน

การยกเว้นมิให้นำบทบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การดำเนินกิจการใดหรือกับหน่วยงานใดนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

(มาตรา ๕)

ข้อ ๒๑ คำถาม

คู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ต้องจัดทำเมื่อใด การใดต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน และผู้ใดเป็นผู้จัดทำ

คำตอบ

การจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ จัดทำในการทำธุรกรรมใดๆ ที่ประชาชนจะต้องขออนุญาตจากทางราชการ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีการอนุญาต การจดทะเบียน หรือการแจ้งที่มีกฎหมายหรือกฎกำหนดให้ต้องขออนุญาตก่อนจะดำเนินการใด ผู้อนุญาตจะต้องจัดทำคู่มือประชาชนให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘) คู่มือสำหรับประชาชน ต้องแล้วเสร็จสามารถใช้ได้ภายในวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ (มาตรา ๗, มาตรา ๑๗)

ข้อ ๒๒ คำถาม

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดหน้าที่ของผู้อนุญาตและพนักงานเจ้าหน้าที่อย่างไร

คำตอบ

หน้าที่ของผู้อนุญาตและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

- ตรวจสอบความถูกต้องของคำขอและเอกสาร หากไม่ครบ/ไม่ถูกต้อง ต้องแก้ไขทันทีที่ตกลงนามในบันทึกให้รับรู้ทั้งสองฝ่าย
- กรณีที่ถูกต้องแล้วจะเรียกเอกสารเพิ่มเติมอีกไม่ได้ หากปฏิเสธคำขอโดยอ้างว่าเอกสารไม่ครบ/คำขอไม่สมบูรณ์ไม่ได้ ยกเว้นความประมาท/ทุจริตของเจ้าหน้าที่ซึ่งต้องรับโทษทางวินัย/ดำเนินคดี
- ต้องดำเนินการภายในระยะเวลาตามคู่มือสำหรับประชาชน และแจ้งให้ทราบภายใน ๗ วัน หลังจากแล้วเสร็จ
- กรณีล่าช้าต้องแจ้งเป็นหนังสือถึงผู้ยื่นคำขอ และสำเนาถึงสำนักงาน ก.พ.ร. และส่งแจ้งทุก ๗ วัน จนแล้วเสร็จ
- กรณีไม่แจ้งทั้งกรณีแล้วเสร็จ/ล่าช้า มีโทษเท่ากับกระทำ/ละเว้นกระทำการทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น
- สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาว่าการให้บริการขาดประสิทธิภาพ/ล่าช้าเกินเหตุ ต้องรายงานต่อคณะรัฐมนตรี และเสนอแนะข้อปรับปรุง
- หากใบอนุญาตมีอายุ อาจกำหนดโดยมติคณะรัฐมนตรี ให้ถือว่าการชำระค่าธรรมเนียมต่ออายุเท่ากับการต่อ/การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต (มาตรา ๘, ๙, ๑๐, ๑๒)

ข้อ ๒๓ คำถาม

การจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน มีวัตถุประสงค์อย่างไร

คำตอบ

การจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (๑) เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการติดต่อขอรับบริการของประชาชน โดยให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย เอกสารหรือหลักฐานที่ใช้ประกอบคำขอสถานที่ให้บริการ
- (๒) เพื่อลดต้นทุนในการมาติดต่อขอรับบริการของประชาชน
- (๓) เพื่อยกระดับการพัฒนาการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ และเพื่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- (๔) เพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๒๔ คำถาม

องค์ประกอบของคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

คำตอบ

ในการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนดังกล่าว สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ออกแบบองค์ประกอบของคู่มือสำหรับประชาชน ดังนี้

- ขอบเขตการให้บริการ
- หลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ
- ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต
- รายการเอกสารหรือหลักฐานประกอบการยื่นคำขอ
- ค่าธรรมเนียม
- การรับเรื่องร้องเรียน

(มาตรา ๗)

ข้อ ๒๕ คำถาม

คู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เผยแพร่ทางใดบ้าง

คำตอบ

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้ปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชนไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอ และเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเมื่อประชาชนประสงค์จะได้สำเนาคู่มือดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดสำเนาให้โดยจะคิดค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณีก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ระบุค่าใช้จ่ายดังกล่าวไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนด้วย(มาตรา ๗ วรรคสอง)

ข้อ ๒๖ คำถาม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน มีอย่างไรบ้าง

คำตอบ

๑. ประโยชน์ต่อผู้รับบริการ
  - ทราบแนวทางปฏิบัติในการรับบริการอย่างชัดเจน
  - ได้รับบริการที่มีมาตรฐานและมีความโปร่งใส
  - ได้รับความพึงพอใจเพิ่มขึ้นจากการมารับบริการ
  - มีโอกาสแสดงความคิดเห็น (Feedback) เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงการให้บริการภาครัฐต่อไป

๒. ประโยชน์ต่อผู้ให้บริการ

- ให้บริการด้วยความโปร่งใส ลดการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ และลดความเสี่ยงในการทุจริตคอร์รัปชัน
- สามารถติดตามและประเมินผลการให้บริการตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้ เพื่อนำมาปรับปรุงการให้บริการ
- พัฒนาการให้บริการอย่างต่อเนื่อง

๓. ประโยชน์โดยรวมต่อประเทศ

- ยกระดับการพัฒนาการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ
- เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ข้อ ๒๗. คำถาม

ให้อธิบายความหมายของคำว่า “ระบบราชการ ๔.๐”

คำตอบ

ระบบราชการ ๔.๐ เกิดขึ้นเพื่อรองรับยุทธศาสตร์ประเทศไทย ๔.๐ ภาครัฐหรือระบบราชการจะต้องทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน หมายความว่าระบบราชการต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่เพื่อพลิกโฉมให้สามารถเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจ และเป็นที่ยิ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาระบบราชการ ๔.๐

ที่มาของคำตอบ

www.opdc.go.th

ข้อ ๒๘. คำถาม

เป้าหมายของการพัฒนาระบบราชการ ๔.๐ ประกอบด้วยอะไรบ้าง

คำตอบ

๑. ระบบราชการที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน ได้แก่
  - ระบบราชการที่เปิดเผยโปร่งใสในการทำงาน
  - บุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้
  - มีการแบ่งปันข้อมูลซึ่งกันและกัน
  - สามารถเข้ามาตรวจสอบการทำงานได้
  - เปิดกว้างให้กลไกหรือภาคส่วนอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วม
  - ทำงานร่วมกันแบบประสานพลังประชารัฐ

๒. ระบบราชการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่

- เน้นการทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า
- มุ่งเน้นแก้ไขปัญหา/ตอบสนองความต้องการของประชาชน
- นำข้อมูลของทางราชการ (Big Government) และระบบดิจิทัลสมัยใหม่มาใช้ในการจัดบริการ

สาธารณะที่ตรงกับความต้องการของประชาชน

๓. ระบบราชการที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย ได้แก่

- มีการทำงานเชิงรุก และมองไปข้างหน้า
- มีการสร้างนวัตกรรมหรือความคิดริเริ่ม เพื่อสร้างคุณค่า
- สามารถตอบสนองกับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างทันเวลา
- เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง ปรับตัวเข้าสู่ความเป็นสำนักงานสมัยใหม่
- ข้าราชการมีความผูกพันต่อองค์กร ต่อการปฏิบัติราชการได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทของตน

ที่มาของคำตอบ

www.opdc.go.th

ข้อ ๒๙. คำถาม

ให้อธิบายปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนาระบบราชการ ๔.๐

คำตอบ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนาระบบราชการ ๔.๐ ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญๆ อย่างน้อย

๓ ประการ ได้แก่

- **การสานพลังทุกภาคส่วน Collaboration** ระหว่างภาครัฐและภาคอื่นๆ ในสังคม
  - * ปรับความคิดจากการให้ความร่วมมือไปสู่การทำงานร่วมกัน ระดมความคิดและนำทรัพยากรทุกชนิดมาแบ่งปันและใช้ประโยชน์ร่วมกัน
  - * ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการแก้ไขปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน มากขึ้น
- **การสร้างนวัตกรรม Innovation**
  - * คิดค้นวิธีการ/รูปแบบใหม่ๆ ในการทำงาน/ให้บริการประชาชน และนำเสนอนโยบายสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างมีคุณภาพ
- **การปรับเข้าสู่ความเป็นดิจิทัล Digitalization**
  - * นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสร้างประสิทธิภาพและแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
  - * เริ่มตั้งแต่การรวบรวม จัดเก็บประมวลผล การเข้าถึงการบริการ การสื่อสาร และการลดต้นทุน

ที่มาของคำตอบ www.opdc.go.th

ข้อ ๓๐. คำถาม

ให้อธิบายความแตกต่างในระบบราชการแบบเดิมกับระบบราชการ ๔.๐

คำตอบ

ความแตกต่างในระบบราชการแบบเดิมกับระบบราชการ ๔.๐ มีดังนี้

ระบบราชการแบบเดิม	ระบบราชการแบบใหม่
การทำงานแยกตามภารกิจของแต่ละหน่วยงานมีการประสานงานระหว่างกันแต่ยังไม่ใช้การบูรณาการอย่างแท้จริง (Autonomy, Separation)	การทำงานร่วมกันแบบบูรณาการอย่างแท้จริงในเชิงยุทธศาสตร์ ตั้งแต่ระดับการวางนโยบายไปจนถึงการนำไปปฏิบัติ (Collaboration)
การทำงานยังไม่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างเต็มรูปแบบ และยังเป็นการทำงานตามสายการบังคับบัญชาในแนวตั้ง (Fragmentation, Hierarchy, Silo, Vertical Approach)	การทำงานมีการเชื่อมโยงผ่านระบบดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการเชื่อมโยงทุกส่วนราชการในการบริการประชาชนและมีการบังคับบัญชาในแนวนอน (End-to-end process flow, Cross-boundary management, Program/Project Management Office, Horizontal approach)
ให้บริการเป็นมาตรฐานเดียวกันอย่างตายตัวตามสิทธิพื้นฐานของบุคคลที่รัฐกำหนด (Standardization)	ให้บริการตามความต้องการเฉพาะบุคคลซึ่งสามารถออกแบบ/เลือกรูปแบบ/วิธีการในการขอรับบริการได้ (Customization, Personalization)
ยึดกฎเกณฑ์และมุ่งเน้นแต่การปฏิบัติงานตามเป้าหมาย (Rule-based, Performance-oriented)	สร้างนวัตกรรม มีการควบคุมอย่างชาญฉลาด มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Innovation, Smart regulation, Results-oriented)
ปฏิบัติงานตามนโยบาย ขับเคลื่อนโดยภาครัฐเป็นศูนย์กลาง (Government-driven)	ปฏิบัติงานโดยเน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-centric)
ระบบการทำงานที่ล่าช้า มีต้นทุนสูง (Red tape, Costly)	สร้างคุณค่าในการให้บริการแก่ประชาชนทำน้อยได้มาก (Creating value for the public, Doing more and better with less)
เปิดเผยข้อมูลตามที่ร้องขอเฉพาะราย/เปิดเผยข้อมูลจำกัด (Close system, Upon Request only)	เปิดเผยข้อมูลเป็นปกติ (default) ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้ทันทีโดยไม่ต้องร้องขอ (Open system, Open access)
การปฏิบัติงานตามขั้นตอนแบบเดิมๆ (Routine Work)	สามารถแก้ไขปัญหาโดยไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการทำงานรูปแบบเดิม และสามารถตอบสนองได้ทันที (Non-routine problem solving, Real time capability)
ต่างหน่วยต่างทำงานกันลำพังโดยไม่มีการแบ่งปันทรัพยากรเพื่อใช้งานร่วมกัน (Stand alone)	แบ่งปันทรัพยากรในการทำงานร่วมกัน เพื่อลดต้นทุนเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Shared Services)
วางนโยบายและปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้สึก และคาดเดาเอาเอง (Intuition)	ปฏิบัติงานบนพื้นฐานของข้อมูล ความต้องการของประชาชน และวางนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง (Data-driven, Demand-driven, Actionable policy solutions)
บริการประชาชนเฉพาะในเวลาราชการ (Office-hours only)	บริการประชาชนตลอดเวลา (On-demand services)
มีความเชี่ยวชาญ/ชำนาญเฉพาะทาง (Expert/Specialist)	มีความสามารถในการใช้ความรู้ สติปัญญา และข้อมูลสารสนเทศเพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างคุณค่า (Knowledge worker) มีความสามารถในการเรียนรู้ (Educability) มีเหตุผลในเชิงจริยธรรม (Ethicability)
ข้าราชการแบบดั้งเดิม (Public administrator)	มีความเป็นผู้ประกอบการสาธารณะ (Public Entrepreneurship)

ที่มาของคำตอบ : www.opdc.go.th

ข้อ ๓๑. คำถาม

การควบคุมภายใน หมายถึงอะไร

คำตอบ

กระบวนการที่ผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหารและบุคลากรทุกระดับของหน่วยรับตรวจกำหนดให้มีขึ้น เพื่อให้มีความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ

๑. การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๒. การรายงานทางการเงิน เป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันเวลา
๓. การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ของหน่วยรับตรวจ

ที่มาของคำตอบ

แนวทางการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑

ข้อ ๓๒. คำถาม

ศูนย์ราชการสะดวกคืออะไร

คำตอบ

ศูนย์ราชการสะดวก (Government Easy Contact Center : GECC) เป็นหน่วย/จุดบริการที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้คำแนะนำและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มีประสิทธิภาพและสร้างความเชื่อมั่น ความประทับใจให้แก่ประชาชนที่เดินทางมาติดต่อราชการ

รูปแบบการบริการของศูนย์ราชการสะดวก (GECC) เป็นการบริการที่สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ราชการ โดยอาจจัดตั้งศูนย์ราชการสะดวกขึ้นใหม่ หรือพัฒนาการบริการของศูนย์บริการประชาชนที่ทุกหน่วยงานมีการจัดตั้งไว้อยู่แล้ว (เช่น ศูนย์บริการร่วมของกระทรวง ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) ศูนย์ดำรงธรรม ศูนย์บริการวีซ่า และใบอนุญาตทำงาน ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ เป็นต้น) โดยการเพิ่มคุณลักษณะของศูนย์ราชการสะดวก ในการให้ประชาชนที่ไปขอรับบริการจากรัฐได้รับความสะดวกมากขึ้น

ที่มาของคำตอบ

คู่มือการรับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก

ข้อ ๓๓. คำถาม

ที่มาของศูนย์ราชการสะดวก

คำตอบ

๑. การประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ มอบนโยบายให้ทุกกระทรวง กรม และจังหวัด จัดให้มีศูนย์ราชการสะดวก (Government Easy Contact Center : GECC) เพื่อเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้เกิดการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนที่เดินทางมาติดต่อราชการกับหน่วยงานของรัฐ

๒. พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดเกี่ยวกับการจัดให้มีศูนย์บริการร่วมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนไว้ใน ๒ มาตรา ดังนี้

- มาตรา ๗ วรรคสี่ กำหนดว่า “เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ให้ส่วนราชการจัดให้มีศูนย์บริการร่วมเพื่อรับคำขอและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการอนุญาตต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตไว้ ณ ที่เดียวกัน ตามแนวทางที่ ก.พ.ร. กำหนด”

- มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง ในกรณีจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ให้คณะรัฐมนตรีมีมติจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับคำขอ ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตขึ้น

๓. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนที่สำคัญประการหนึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม เพื่อลดระยะเวลาของประชาชนในการมาติดต่อราชการโดยไม่ต้องเดินทางไปติดต่อส่วนราชการหลายแห่งเพื่อดำเนินการในเรื่องเดียวกัน และประชาชนสามารถติดต่อสอบถามงานที่เกี่ยวข้อง ณ ที่แห่งเดียวได้ในทุกเรื่อง

ที่มาของคำตอบ

คู่มือการรับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก

ข้อ ๓๔. คำถาม

วัตถุประสงค์ของการจัดทำเกณฑ์ศูนย์ราชการสะดวก

คำตอบ

๑. เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์ราชการสะดวกมีมาตรฐานเดียวกัน สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๒. เพื่อให้ส่วนราชการมีแนวทางที่เป็นบรรทัดฐานในการพัฒนาและยกระดับการดำเนินการของศูนย์ราชการสะดวกที่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓. เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินการของศูนย์ราชการสะดวก ที่นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุง และสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

ที่มาของคำตอบ

คู่มือการรับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก

ข้อ ๓๕. คำถาม

คุณลักษณะของศูนย์ราชการสะดวก มีดังนี้

คำตอบ

๑. เป็นการบริการที่ให้ความช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการติดต่อราชการ โดยเฉพาะกลุ่มผู้รับบริการที่มาติดต่อครั้งแรก

๒. เป็นการบริการที่สนับสนุนให้การติดต่อราชการมีความง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อนในการขอรับบริการ เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารของทุกหน่วยงานทั้งที่อยู่ในสังกัดเดียวกันและ/หรือต่างสังกัดได้ การประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการให้บริการ การสร้างแนวปฏิบัติในการบริการที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ผู้ให้บริการมีจิตสาธารณะ/จิตบริการ การมีช่องทางการขอรับบริการที่หลากหลาย การมีแบบฟอร์มต่างๆ ที่ไม่ยุ่งยากและมากเกินไป

๓. เป็นการบริการที่สามารถพัฒนาไปสู่การบริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service : OSS) ณ จุดเดียวได้

๔. เป็นการบริการที่สามารถจัดชุดเฉพาะกิจลงไปในพื้นที่ปัญหาได้

ที่มาของคำตอบ

คู่มือการรับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก

ข้อ ๓๖. คำถาม

เกณฑ์การพิจารณาการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก

คำตอบ

เกณฑ์มาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก ได้กำหนดเป็น ๒ เกณฑ์ ดังนี้

๑. เกณฑ์พื้นฐาน หมายถึง เกณฑ์ทั่วไปที่จำเป็นต้องมีในระบบการบริหารงานของศูนย์ราชการสะดวก และเป็นเกณฑ์การประเมินที่ต้องดำเนินการได้อย่างครบถ้วน เพื่อให้ผ่านการรับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก โดยเกณฑ์พื้นฐานประกอบด้วยแนวทางการดำเนินงาน จำนวน ๔๐ ข้อ

๒. เกณฑ์ขั้นสูง หมายถึง เกณฑ์ที่สนับสนุนให้การดำเนินการของศูนย์ราชการสะดวกมีมาตรฐานการบริการที่นำไปสู่การยกระดับการให้บริการที่เป็นเลิศต่อไป ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ต้องดำเนินการอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ หรือ ๑๐ ข้อ เพื่อให้ผ่านการรับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก โดยเกณฑ์ขั้นสูงประกอบด้วยแนวทางการดำเนินงาน จำนวน ๒๐ ข้อ

ที่มาของคำตอบ

คู่มือการรับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก